

Dosarul nr. 3ra-507/2023
2-20136259-01-3ra-26052023

Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Rîșcani (jud.: L. Holevițcaia)
Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud.: Gh. Mîra, A. Bostan, G. Dașchevici)

ÎNCHEIERE

09 august 2023

mun. Chișinău

Curtea Supremă de Justiție

Completul de judecată, în componența:

Președinte, judecător
judecători

Tamara Chișca-Doneva
Aliona Miron
Ion Malanciuc

examinând admisibilitatea recursului depus de către avocatul Alexei Kebeș
în interesele Serafimii Pascal,

în cauza de contencios administrativ, intentată la cererea de chemare în
judecată depusă de Serafima Pascal împotriva Primarului general al municipiului
Chișinău, Consiliul municipal Chișinău, persoane terțe Nicolai Mazîlu, Olga
Mazîlu, Igor Mazîlu privind contestarea actelor administrative,
împotriva deciziei din 06 decembrie 2022 a Curții de Apel Chișinău,

c o n s t a t ă :

La 31 octombrie 2020, Serafima Pascal a depus cerere de chemare în
judecată împotriva Primarului general al mun. Chișinău, Consiliului municipal
Chișinău, persoane terțe Nicolai Mazîlu, Olga Mazîlu, Igor Mazîlu, prin care a
solicitat recunoașterea nulă a punctului „1.2. Se înscrie lotul de pământ cu
suprafața de 700 m.p., pentru deservirea casei de locuit de pe str. Xxxx” din
decizia consiliului orășenesc Chișinău nr. 4/21-5 din 29 februarie 1996; 28/5 din
31 octombrie 1997; anularea titlului de autentificare a dreptului asupra
pământului eliberat deținătorului Gangan Eudochia Epifanovna nr.xxxx din 27
martie 1998; obligarea primarului (Consiliului municipal Chișinău) să prezinte
datele rectificate pentru Registrul bunurilor imobile cu privire la hotarele
corecte/potrivit terenului cu nr. cadastral xxxx pe care sunt amplasate
construcțiile cu numerele cadastrale xxxx și xxxx, care îi aparțin corespunzător
situației până la eliberarea titlului viciat(cu erori)

În motivarea acțiunii, reclamanta a indicat că prin hotărârea din 14 iunie
2017 a Judecătoriei Chișinău, sediul Ciocana, a fost respinsă cererea de chemare

în judecată depusă de Serafima Pascal din 20 octombrie 2016 împotriva Primăriei mun. Chișinău, intervenient accesoriu, ÎS „Cadastru” și Evdochia Gangan, cu privire la obligarea corectării planului cadastral și aducerea în corespundere cu situația reală a hotarelor terenurilor aferente caselor de locuit, ca fiind înaintată împotriva unui pârât necorespunzător (dosar nr. 3-134/2016(22-3-6766-24102016)).

Prin decizia din 08 noiembrie 2017 a Curții de Apel Chișinău s-a admis cererea de apel depusă de Pascal Serafima și a fost casată hotărârea din 14 iunie 2017 a Judecătorei Chișinău, sediul Ciocana, prin care a fost respinsă acțiunea depusă de Serafima Pascal ca fiind înaintată împotriva unui pârât necorespunzător, și adoptată o hotărârea nouă prin care a fost respinsă acțiunea ca neîntemeiată.

Instanța de apel a reținut că Serafima Pascal în lipsa acordului și cererii Evdochiei Gangan sau a moștenitorilor acesteia, urma să înainteze față de Primăria mun. Chișinău și Oficiul cadastral teritorial Chișinău, pretenția prin care să solicite anularea titlului de autentificare a dreptului deținătorului de teren din 27 martie 1998, prin care a fost stabilit hotarul terenului vecin cu nr. cadastral xxxx din str. Xxxx ce aparține cu drept de proprietate Evdochiei Gangan, cu eliberarea unui nou titlu de autentificare a dreptului deținătorului de teren în corespundere cu prevederile deciziei Primăriei or. Chișinău nr. 5/10 din 23 februarie 1995 și situația reală, subsecvent să solicite rectificarea planurilor geometrice ale terenurilor cu nr. xxxx din str. Xxxx și nr. cadastral xxxx din str. Xxxx, cu înregistrarea rectificărilor de către Oficiul cadastral teritorial Chișinău (dosar nr. 3a1324/17(02-3a-16794-26072017)).

Reclamanta a mai menționat că prin hotărârea din 27 noiembrie 2019 a Judecătorei Chișinău, menținută prin decizia din 26 noiembrie 2019 a Curții de Apel Chișinău a fost admisă cererea de chemare în judecată depusă de Serafima Pascal la 12 februarie 2018 și a fost anulat titlul de autentificare a dreptului deținătorului de teren din 27 martie 1998 prin care a fost stabilit hotarul terenului cu nr. cadastral xxxx din str. Xxxx, obligând Primăria mun. Chișinău și Consiliul municipal Chișinău să elibereze un nou titlu de autentificare a dreptului deținătorului de teren, cu rectificarea planurilor geometrice ale terenurilor cu nr. cadastral xxxx și nr. cadastral xxxx din str. Xxxx (dosar nr.3-24/18; 12-3-11347-21022018).

Prin decizia din 22 iulie 2020 a Curții Supreme de Justiție s-a admis recursul depus de către Primăria municipiului Chișinău și Consiliul municipal Chișinău, s-a casat decizia din 26 noiembrie 2019 a Curții de Apel Chișinău și hotărârea din 27 martie 2019 a Judecătorei Chișinău, sediul Centru și s-a emis o decizie nouă prin care s-a respins cererea de chemare în judecată depusă de Serafima Pascal împotriva Primăriei municipiului Chișinău, Consiliului municipal Chișinău, intervenienți accesorii Evdochia Gaman, Nicolae Mazîlu, Olga Mazîlu, Vasile Mazilii, Igor Mazîlu privind anularea titlului de autentificare a dreptului deținătorului de teren, obligarea eliberării unui nou titlu de autentificare a

dreptului deținătorului de teren.

În urma celor elucidate, Curtea Supremă de Justiție în partea descriptivă a constatat că, cererea de chemare în judecată înaintată de către Serafima Pascal împotriva Primăriei municipiului Chișinău și Consiliului municipal Chișinău este depusă împotriva unui pârât necorespunzător, din care motive se impune respingerea acțiunii (dosar nr.3ra-265/2020).

Așadar, reclamanta a reiterat că Serafima Pascal a obținut dreptul de proprietate asupra bunului imobil amplasat pe adresa str. Xxxx în baza deciziei Primăriei municipiului Chișinău cu privire la procesul-verbal de recepție nr. 5/10 din 23 februarie 1995.

În baza deciziei menționate a fost recepționată și autorizată înscrierea dreptului de proprietate asupra casei de locuit cu un etaj, șoproanele nr.1, nr.4, veranda nr.2, beciul nr.3, garajul nr.7, baia nr.5, șopronul nr.IV amplasate pe lotul de teren cu suprafața reală - 1107 m.p. din str. Xxxx. Anterior, au fost obținute autorizații de construcție pentru bunurile imobile menționate. A fost întocmit pașaportul tehnic al construcțiilor, a fost întocmit procesul-verbal de recepționare a construcțiilor.

În confirmarea celor enunțate, menționează că în dosarul de inventariere tehnică a imobilului în orașul Chișinău nr. 20840 din 27 martie 1995 se conțin următoarele documente ce confirmă respectarea procedurii de înregistrare a construcțiilor și terenului:- actul de primire în exploatarea a obiectivului construit pe adresa str. Xxxx, eliberat de Primăria orașului Chișinău pe numele Serafimii Pascal, în care se indică anul finalizării lucrărilor - anul 1992 și suprafața lotului de pământ de 1107 m.p.; - certificatul despre examinarea locuinței individuale din adresa: str. Xxxx, cu numărul 6066 din 12 februarie 1993, eliberat de Biroul orașenesc de inventariere tehnică or. Chișinău pe numele Serafimii Pascal, în care la fel, se indică suprafața terenului de 1107 m.p.; - certificatul nr.190 din 24 septembrie 1997, eliberat pe numele Serafimii Pascal de Agenția Națională pentru Geodezie, Cartografie și Cadastru, or. Chișinău; în care se menționează suprafața reală a lotului de pământ de 1107 m.p.; - adeverința de înregistrare în drept de proprietate nr.1-11/20840 din 16 martie 1995, prin care se autentifică dreptul de proprietate în măsură de 1.0 asupra casei din orașul Chișinău, de pe strada Xxxx A, după Serafima Pascal; - pașaportul tehnic al casei de locuit din sectorul locativ individual din adresa str .Xxxx, al Serafimii Pascal, în care se menționează toate construcțiile construite și autentificate, printre care șura și garajul.

Așadar, documentele indicate, incontestabil demonstrează, construcțiile au fost autorizate și ridicate în conformitate cu legea, pe lotul de teren care aparține Serafimii Pascal. Astfel, au fost înregistrate ca proprietate privată a Serafimii Pascal.

Reclamanta a mai relatat că, la încercarea inițierii procedurii de legalizare a lotului de teren cu numărul cadastral xxxx în anul 2016, Serafima Pascal a fost informată de Primăria mun. Chișinău că în urma modificărilor hotarelor, efectuate în baza deciziei Consiliului mun. Chișinău nr. 3/26 din 02 aprilie 2013 privind

delimitarea terenurilor proprietate municipală din sect. Ciocana, o parte din bunurile imobile care îi aparțin cu drept de proprietate, s-ar afla pe terenul vecin cu numărul cadastral xxxx, care aparține Evdochiei Gangan.

De asemenea, la 27 martie 1998 a fost eliberat titlul de autentificare a dreptului deținătorului de teren prin care s-a stabilit hotarul terenului cu număr cadastral xxxx din str. Xxxx pe numele Evdochiei Gangan, care conține prevederi care se bat cap în cap (contrazic) cu decizia Primăriei municipiului Chișinău cu privire la procesul-verbal de recepție nr. 5/10 din 23 februarie 1995, și anume: hotarele terenului cu număr cadastral xxxx trec peste bunurile imobile cu numerele cadastrale 01003 090213.04 și xxxx, care aparțin Serafimii Pascal.

În consecință, a fost comisă o eroare la stabilirea hotarelor terenului cu număr cadastral xxxx din str. Xxxx și terenului cu numărul cadastral xxxx din str. Xxxx, și anume includerea bunurilor imobile cu numerele cadastrale xxxx (garajul) și xxxx (șura), care aparțin Serafimii Pascal, pe terenul cu numărul cadastral xxxx, ce aparține Evdochiei Gangan (urmașilor săi: Nicolae Mazîlu, Olga Mazîlu, Vasile Mazîlu, Igor Mazîlu), fapt prin care se încalcă în mod flagrant dreptul de proprietate a Serafimii Pascal asupra construcțiilor menționate.

Prin cererea prealabilă adresată la 21 octombrie 2020 Consiliului municipal Chișinău, Direcția generală arhitectură, urbanism și relații funciare a solicitat:

1. constatarea erorilor admise la adoptarea deciziei Consiliului orașenesc Chișinău nr. 4/21-5 din 29 februarie 1996; 28/5 din 31.10.1997 privind înscrierea lotului de pământ cu suprafața de 700 m.p. pentru deservirea casei de locuit de pe str. Xxxx, care în continuare a servit drept temei la stabilirea hotarelor terenului cu număr cadastral xxxx;

2. constatarea erorilor admise la eliberarea titlului de proprietate pe numele Evdochiei Gangan, prin care s-a admis suprapunerea suprafețelor terenurilor cu numerele cadastrale xxxx ce aparține Serafimii Pascal (legal repartizat) și xxxx ce aparține Evdochiei Gangan;

3. a recunoaște nul punctul „7.2. Se înscrie lotul de pământ cu suprafața de 700 m.p. pentru deservirea casei de locuit de pe str. Xxxx” din decizia consiliului orașenesc Chișinău nr.4/21-5 din 29 februarie 1996; 28/5 din 31.10.1997.

4. a anula Titlul de autentificare a dreptului asupra pământului eliberat deținătorului Gangan Eudochia Epifanovna nr.xxxx din 27 martie 1998.

5. Prezentarea datelor rectificate pentru Registrul bunurilor imobile cu privire la hotarele corecte/potrivit terenului cu nr. cadastral xxxx pe care sunt amplasate construcțiile cu numerele cadastrale xxxx și xxxx care îi aparțin, corespunzător situației până la eliberarea titlului viciat(cu erori).

Reclamanta susține că răspuns la cererea prealabilă nu a primit din partea Consiliul municipal Chișinău.

Prin hotărârea din 08 februarie 2022 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani a fost respinsă ca neîntemeiată acțiunea în contencios administrativ depusă de Serafima Pascal împotriva Primarului general al mun. Chișinău, Consiliului mun.

Chișinău, persoane terțe Nicolai Mazîlu, Olga Mazîlu, Igor Mazîlu privind recunoașterea nulității în parte a deciziei, anularea titlului de autentificare a dreptului deținătorului de teren, obligarea Primarului general al mun. Chișinău să prezinte datele rectificate pentru înregistrarea în Registrul bunurilor imobile.

La 09 februarie 2022, avocatul Alexei Kebeș în interesele Serafimii Pascal, a declarat apel nemotivat, iar la 28 mai 2022 a prezentat motivarea apelului împotriva hotărârii din 08 februarie 2022 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani, prin care a solicitat admiterea apelului, casarea hotărârii primei instanțe, cu pronunțarea unei noi decizii, prin care să fie admisă integral acțiunea înaintată.

Prin decizia din 06 decembrie 2022 a Curții de Apel Chișinău a fost respinsă cererea de apel declarată de avocatul Alexei Kebeș în interesele Serafimii Pascal și a fost menținută hotărârea din 08 februarie 2022 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani.

Pentru a decide astfel, instanța de apel a stabilit că conform deciziei Primăriei mun. Chișinău nr. 5/10 din 23 februarie 1995 cu privire la aprobarea proceselor-verbale referitoare la recepționarea caselor particulare de locuit, s-a decis aprobarea proceselor-verbale întocmite de comisiile de stat, conform cărora au fost recepționate în luna februarie 1995: (pct. 1.4) casa particulară de locuit cu etaj, 3 odăi, suprafața totală de 67,3 m.p., suprafața locativă de 54,4 m.p., șoproanele nr.1 și nr.4, veranda nr.2, beciul nr.3, garajul nr.7, baia nr.5 și șopronul nr.4, situate pe str. XxxxA, beneficiar Pascal Serafima; s-a decis autorizarea înscrierii pe numele Serafimii Pascal (pct.2.4) a casei particulare de locuit cu etaj, 3 odăi, șoproanele nr.1;4; veranda nr.2, beciul nr.3, garajul nr.7, baia nr.5, șopronul nr. IV și lotul de pământ cu suprafața de 700 m.p. din Xxxx „a”, conform deciziei Primăriei orașului Chișinău nr.16/19 din 20 iulie 1992 și certificatului Biroului de inventariere tehnică nr.6066 din 12 februarie 1993(f.d.62-64).

Prin decizia Primăriei nr. 4/21-5 din 29 februarie 1996 cu privire la aprobarea procesului-verbal referitor la recepționarea caselor particulare de locuit, în baza demersului Preturii sectorului Ciocana nr.339 din 27 noiembrie 1995 și conform deciziilor Primăriei mun. Chișinău nr.16/19 din 20 iulie 1992 și nr.18/33 din 21 august 1992 cu privire la casele proprii construite fără autorizație și actului întocmit de Comisia de stat pentru recepționarea caselor de locuit particulare, Primăria municipiului Chișinău a decis aprobarea actului de dare în exploatare a casei de locuit particulară lit. A din str. Xxxx, întocmit de Comisia de stat pentru recepționarea caselor de locuit particulare a Preturii sectorului Ciocana; (pct.1.1.-1.2.) s-a legiferat casa de locuit particulară lit. A construită în anul 1959 fără autorizare, cu 4 odăi, cu suprafața totală de 78,1 m.p., suprafața locativă de 54,6 m.p. lit. A(...) beciul nr.1 - 4-7 m.p., șura locativă nr.2 - 9,6 m.p., anexa nr.6 (bucătăria - 4,8 m.p.), garajul nr.3 - 36,1 m.p., șura nr.4 - 19,2 m.p., cazangeria nr.5 (nr.1 - 6,9 m.p., nr.2 - 7,5 m.p.), anexa nr.7 - 3,5 m.p., pe numele Evdochiei Gangan, cu înscrierea lotului de pământ cu suprafața de 700 m.p. pentru deservirea casei din str. Xxxx(f.d.61-61 verso).

Potrivit pct.1 din decizia Primăriei mun. Chișinău nr.28/5 din 31 octombrie 1997, Cu privire la împrumutarea și autentificarea dreptului de proprietate asupra loturilor atribuite anterior cetățenilor, sau care li se atribuie în conformitate cu legislația pentru construirea unor case de locuit particulare în intravilanul municipiului Chișinău, s-a recunoscut dreptul de proprietate asupra loturilor de pământ atribuite anterior cetățenilor, sau care li se atribuie în conformitate cu legislația, din rezerva intravilanului municipiului Chișinău pentru construirea unor case de locuit particulare, cu eliberarea titlurilor ce confirmă dreptul de proprietate asupra pământului(f.d.59-60).

În baza deciziei Primăriei mun. Chișinău nr.28/5 din 31 octombrie 1997 și nr.4/21-5 din 29 februarie 1996, Evdochiei Gangan i-a fost eliberat la 27 martie 1998 titlul de autentificare a dreptului deținătorului de teren nr.xxxx(f.d.23-23 verso).

Prin pct. 1 din decizia Consiliului mun. Chișinău nr.3/16 din 31 mai 2000, cu privire la executarea lucrărilor și autentificarea dreptului de proprietate asupra loturilor de pământ atribuite pentru construirea și exploatarea caselor de locuit particulare din municipiul Chișinău, s-a recunoscut dreptul de proprietate asupra loturilor de pământ atribuite anterior cetățenilor sau care se atribuie, în conformitate cu legislația în vigoare, din rezerva intravilanului municipiului Chișinău, pentru construirea unor case de locuit particulare cu eliberarea titlurilor ce confirmă dreptul de proprietate asupra pământului. În pct.10, s-a considerat nulă decizia Primăriei mun. Chișinău nr.28/5 din 31 octombrie 1997(f.d.56-58).

Cu privire la cerința apelantei de constatare a nulității parțiale a deciziei Consiliului orașenesc Chișinău nr.4/21-5 din 29 februarie 1996, a pct.1.2, care conține următoarele dispoziții: „Se înscrie lotul de pământ cu suprafața de 700 m.p. pentru deservirea casei de pe str. Xxxx”, instanța de apel a reținut poziția primei instanțe cu privire la faptul că reclamanta nu a invocat nici un viciu deosebit de grav care ar putea fi reținut de instanța de temei de nulitate a respectivei dispoziții a autorității publice pârâte, emise cu 25 de ani în urmă, or nici în apel nu au fost aduse alte argumente în vederea susținerii pretenției.

Instanța de apel a reținut că, în temeiul respectivei dispoziții s-au emis acte juridice, inclusiv autentificate notarial, și anume: certificatul de calitate de moștenitor prezentat de terțul Igor Mazîlu (f.d.77), titlu de autentificare a dreptului deținătorului de teren, s-au făcut înregistrări în Registrul bunurilor imobile, respectiv, se impune obligativitatea respectării principiul stabilității raporturilor juridice.

În contextul pretențiilor deduse judecării, instanța de apel a conchis că în temeiul art. 1 din Primul Protocol la Convenția Europeană a Drepturilor Omului, orice persoană fizică sau juridică are dreptul la respectarea bunurilor sale. Nimeni nu poate fi lipsit de proprietatea sa decât pentru cauză de utilitate publică și în condițiile prevăzute de lege și de principiile generale ale dreptului internațional.

Așa cum a reținut și prima instanță potrivit certificatului din Registrul bunurilor imobile nr.xxxx, eliberat la 15 februarie 2018, în rubrica proprietar al

terenului cu nr. cadastral xxxx este indicat - municipiul Chișinău, iar proprietar al celor cinci construcții cu nr. cadastrale: xxxx, xxxx, xxxx, xxxx, xxxx este Serafima Pascal în baza deciziei Primăriei nr.5/10 din 23 februarie 1995 (data înregistrării 12 decembrie 2005) (f.d.13-13 verso).

Din planul geometric al bunului imobil nr.xxxx, actualizat la 06 ianuarie 2015, se deduce că construcția cu nr. 05 (garaj) și o mare parte din construcția nr.04 (șura) sunt arătate ca fiind în afara perimetrului terenului, cu mențiunea: construcțiile 04 și 05 sunt amplasate pe terenul cu număr cadastral xxxx (f.d.25-25 verso).

Din certificatul notarului Viorica Badalova din 17 februarie 2017, se confirmă că Evdochia Gangan a decedat la data de xxxx (f.d.79), iar moștenitorii defunctei Evdochia Gangan sunt Nicolae Mazîlu, Olga Mazîlu, Vasile Mazîlu (decedat(f.d.80)) și Igor Mazîlu (f.d.78).

De asemenea, instanța de apel a reținut că explicațiile tertului Igor Mazîlu au permis primei instanțe să deducă în mod cert că: 1)pretinsele greșeli cadastrale nu sunt imputabile autorităților publice pârâte, care cu respectarea cadrului legal au atribuit terenul cu suprafața de 0,07 ha Evdochiei Gangan, ceea ce a servit temei de emitere a titlului de autentificare a dreptului deținătorului de teren(f.d.23); 2) neclaritățile legate cu planul geometric/cadastral(amplasarea de facto a unor construcții auxiliare) nu pot servi temei legal de anulare a dispoziției autorităților de atribuire a lotului de pământ cu suprafața de 700 m.p. de pe str. Xxxx; 3) la etapa actuală(au trecut aproximativ 25 de ani) și a intervenit decesul Evdochiei Gangan și a unui din succesorii căruia a fost lăsată moștenirea, soluționarea respectivelor divergențe nu este posibilă fără a fi respectate procedurile notariale de acceptare a succesiunii și înregistrarea drepturilor succesorilor în Registrul bunurilor imobile.

Drept urmare, instanța de apel a concluzionat că instanța de fond just a conchis că nu există nici o premisă ca instanța de judecată să oblige autoritățile publice pârâte să facă în locul reclamantei careva lucrări cadastrale și să le prezinte reclamantei pentru înregistrarea în Registrul bunurilor imobile. Primarul General al municipiului Chișinău și Consiliul municipal Chișinău sunt autorități publice, care reprezintă puterea executivă a statului la nivel local, și, respectiv, activitatea acestora poate fi cenzurată de judecător administrativ doar atunci când ultimii încalcă principiului legalității. Iar neîncălcarea normelor imperative ale legii de către aceste autorități, constituie temei de respingere a acțiunii în contencios administrativ depusă de reclamanta Serafima Pascal ca neîntemeiată.

La 25 decembrie 2022, prin intermediul poștei electronice, avocatul Alexei Kebeș în interesele Serafimii Pascal, a depus recurs nemotivat împotriva deciziei din 06 decembrie 2022 a Curții de Apel Chișinău. Totodată a menționat că motivele recursului vor fi depusă după primirea deciziei motivate în conformitate cu procedura stabilită (f.d.190).

La 31 mai 2023, Curtea Supremă de Justiție a expediat copia recursului depus de avocatul Alexei Kebeș în interesele Serafimii Pascal, cu înștiințarea

despre necesitatea prezentării referinței, fapt ce se confirmă prin scrisoarea de însoțire și extrasul din poșta electronică anexate la materialele dosarului (f. d. 197,198).

Până la examinarea admisibilității recursului, intimații nu și-au valorificat acest drept procedural și nu a depus referință.

Examinând admisibilitatea recursului depus de avocatul Alexei Kebeș în interesele Serafimii Pascal constată inadmisibilitatea acestuia, din următoarele motive.

Conform art. 244 alin.(1) din Codul administrativ, hotărârile curții de apel ca instanța de fond, precum și deciziile instanței de apel pot fi contestate cu recurs.

În conformitate cu art. 246 alin. (1) și (2) lit. e) din Codul administrativ, Curtea Supremă de Justiție examinează din oficiu admisibilitatea cererii de recurs. Dacă este inadmisibil, recursul se declară ca atare printr-o încheiere.

Recursul se declară inadmisibil în special când motivarea recursului nu a fost depusă sau a fost depusă după expirarea termenului prevăzut la art.245 alin. (2).

În conformitate cu art. 245 din Codul administrativ, recursul se depune la instanța de apel în termen de 30 de zile de la notificarea deciziei instanței de apel, dacă legea nu stabilește un termen mai mic. Instanța de apel transmite neîntârziat Curții Supreme de Justiție recursul împreună cu dosarul judiciar.

Motivarea recursului se prezintă Curții Supreme de Justiție în termen de 30 de zile de la notificarea deciziei instanței de apel. Dacă se depune împreună cu cererea de recurs, motivarea recursului se depune la instanța de apel.

Din materialele cauzei rezultă că, decizia Curții de Apel Chișinău a fost pronunțată la 06 decembrie 2022.

Din conținutul extrasului din poșta electronică cu adresa alex.kebes@gmail.com care de altfel a fost indicată personal de către avocatul Kebeș Alexei, rezultă că, la 16 decembrie 2022, ora 10:24, Curtea de Apel Chișinău a expediat în adresa avocatului Alexei Kebeș pentru notificare dispozitivul deciziei din 06 decembrie 2022 a Curții de Apel Chișinău (f.d. 199).

La 25 decembrie 2022, avocatul Alexei Kebeș în interesele Serafimii Pascal, a depus la Curtea de Apel Chișinău, prin intermediul poștei electronice, recurs nemotivat împotriva deciziei din 06 decembrie 2022 a Curții de Apel Chișinău (f.d. 189,190).

Tot din materialele cauzei, completul de judecată al Curții Supreme de Justiție atestă că la 29 martie 2023, ora 12:20, prin intermediul poștei electronice Curtea de Apel Chișinău a expediat în adresa avocatului Alexei Kebeș pentru notificare decizia motivată din 06 decembrie 2022 a Curții de Apel Chișinău (f.d. 193), iar părților le-a fost notificată prin scrisoare recomandată cu aviz de recepție (f.d.192).

Potrivit art. 223 din Codul administrativ, hotărârile și alte acte de dispoziție prin care se stabilesc termene, precum și numirea ședințelor și citațiile se notifică participanților la proces conform art. 96–114.

În privința modalităților de comunicare și notificare, Codul administrativ statuează la art. 96 alin. (1) că notificările și comunicările către participanții la procedura administrativă se realizează în orice formă de comunicare adecvată, rapidă și eficientă din punctul de vedere al costurilor. Comunicarea prin mijloace electronice are prioritate dacă este adecvată obiectului comunicării și acceptată de participantul la procedură.

În corespundere cu art. 97 alin. (1)-(3) din Codul administrativ, notificarea este comunicarea, dispusă de autoritatea publică, a unui înscris în forma stabilită de prezentul cod. Notificarea se face în cazurile prevăzute de lege sau prin dispoziția autorității publice. Autoritatea publică poate alege între următoarele forme de notificare: a) notificare prin act de recunoaștere a recepționării; b) notificare prin poștă cu act de notificare; c) notificare prin poștă cu scrisoare recomandată; d) notificare prin poștă electronică sau prin mijloace electronice de comunicație dedicate.

Potrivit art. 110¹ alin. (1) din Codul administrativ, notificarea prin poșta electronică la adresa electronică a persoanei care urmează a fi notificată se efectuează prin transmiterea înscrisului de notificat în formă de document electronic, cu aplicarea semnăturii electronice de persoana responsabilă din cadrul autorității publice. Notificarea prin poșta electronică se efectuează dacă adresa poștală a fost indicată prealabil de persoana notificată. Notificarea prin poștă electronică este echivalentă cu notificarea de substituie prin introducerea în cutia poștală.

Sub acest aspect completul de judecată al Curții Supreme de Justiție notează că, recepționarea atât a dispozitivului deciziei cât și a deciziei motivate din 06 decembrie 2022 a Curții de Apel Chișinău de către avocatul Alexei Kebeș, înlătură orice viciu de necomunicare a acestui act avocatului recurente. Mai mult, pe parcursul judecării cauzei atât în instanța de fond, cât și în instanța de apel, comunicarea cu avocatul Alexei Kebeș s-a realizat prin intermediul poștei electronice alex.kebes@gmail.com, iar ultimul obiecții nu au avut. Mai mult, se constată că inclusiv recursul împotriva deciziei instanței de apel a fost depus prin intermediul poștei electronice enunțate.

Coroborând normele legale precitate se constată că, potrivit extrasului din poșta electronică conținut la fila dosarului 193, se atestă indubitabil că decizia motivată din 06 decembrie 2022 a Curții de Apel Chișinău, a fost notificată participanților la proces, inclusiv avocatului Alexei Kebeș, la data de 29 martie 2023.

Prin urmare, prin prisma prevederilor art. 245 alin. (2) din Codul administrativ, termenul de procedură de 30 zile instituit de legiuitor pentru valorificarea dreptului de a depune motivarea recursului și-a început curgerea din ziua imediat următoare datei notificării deciziei motivate – 30 martie 2023 și a expirat la data de 28 aprilie 2023, inclusiv, ora 24:00.

Distinct acestor circumstanțe avocatul Alexei Kebeș nu a depus cerere de recurs motivată în termen de 30 de zile de la notificarea deciziei instanței de apel

prin poșta electronică la 29 martie 2023.

Astfel, este în afara oricărui dubiu că, de la momentul notificării deciziei motivate din 08 decembrie 2022 a Curții de Apel Chișinău, avocatul Alexei Kebeș în interesele Serafimii Pascal, a dispus de timp suficient și rezonabil pentru a face uz de dreptul său procedural și a depune motivarea recursului în interiorul termenului instituit la art.245 alin. (2) din Codul administrativ.

Prin urmare, completul de judecată remarcă că, rolul instanței de judecată este de a aduce la cunoștință persoanei despre emiterea actului judecătoresc, iar Serafima Pascal, fiind cea interesată de soluționarea cauzei în ordine de recurs, trebuia să întreprindă toate măsurile necesare de a-și proteja dreptul de acces la instanță, după cum sugerează și jurisprudența CEDO, prin efectuarea actului de procedură până la expirarea termenului prevăzut de lege, la caz prin depunerea recursului motivat în conformitate cu art. 245 alin. (2) din Codul administrativ, în caz contrar intervenind *uno actu* aplicarea, cu titlu de sancțiune procedurală, declararea recursului inadmisibil în temeiul articolului 246 alin. (2) lit. e) din Codul administrativ.

La caz, culpa că, avocatul Alexei Kebeș în interesele Serafimii Pascal nu a depus motivarea recursului se datorează recurentului care nu a întreprins suficiente măsuri, după cum sugerează și jurisprudența CEDO de a-și proteja drepturile de acces la instanță și de a îndeplini actul de procedură în termenul prevăzut la art.245 alin. (2) din Codul administrativ, manifestând în acest sens un comportament de rea-credință la folosirea drepturile sale procedurale.

În această privință, completul de judecată notează că în conformitate cu prevederile art. 195 Codul administrativ raportate la art. 75 alin. (4) din Codul de procedură civilă, actele procedurale efectuate de reprezentant în limitele împuternicirilor sale sunt obligatorii pentru persoana reprezentată în măsura în care ele ar fi fost efectuate de ea însăși. Culpa reprezentantului este echivalentă culpei părți.

Aplicând principiul *nemo censetur ignorare legem*, conform căruia necunoașterea sau cunoașterea greșită a legii nu exonerează persoanele de obligația de a se conforma legii, completul consideră că nerespectarea termenului de depunere a motivării recursului se datorează în exclusivitate comportamentului pasiv și indiferent al recurenteii. Or, aceasta trebuia să dea dovadă de responsabilitate și atitudine activă, folosindu-se cu bună-credință de drepturile și obligațiile sale procedurale.

Imperioase speței sunt și dezideratele statuate de CtEDO în cauza Ponomaryov contra Ucrainei, conform cărora, deși, în speță nu este vorba despre desființarea unei hotărâri judecătorești definitive și irevocabile în urma admiterii unei căi extraordinare de atac în lumina unor circumstanțe nou descoperite, ci de redeschiderea unui proces după un interval considerabil de timp prin repunerea în termenul de introducere a unei căi ordinare de atac, totuși reînnoirea acestui termen după o perioadă îndelungată și pentru motive neconvingătoare, reprezintă o decizie care ar putea înfrânge principiul securității raporturilor juridice într-un

mod similar cu o cale extraordinară de atac. În acest caz Înalta Curte a reiterat că, ține de obligația părților de a lua măsurile necesare privind protecția drepturilor sale de acces la justiție.

În atare circumstanțe, declararea recursului depus de avocatul Alexei Kebeș în interesele Serafimii Pascal ca fiind inadmisibil este compatibilă cu respectarea prevederilor Convenției Europene a Drepturilor Omului, având în vedere că prelungirea nejustificată a termenului pentru exercitarea recursului ar leza principiul securității raporturilor juridice.

Prin urmare, completul de judecată al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a declara inadmisibil recursul depus de către avocatul Alexei Kebeș în interesele Serafimii Pascal.

În conformitate cu art. 230, art. 245, art. 246 alin. (1) și alin. (2) lit. e) din Codul administrativ, completul de judecată al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e :

Recursul depus de către avocatul Alexei Kebeș în interesele Serafimii Pascal, se declară inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă.

Președinte, judecător

Tamara Chișca-Doneva

judecători

Aliona Miron

Ion Malanciuc